

HÖGSKOLAN
I SKÖVDE

Gy25

Bakgrund – nuläge – vad händer sen?

Gymnasieutredningen

- Regeringen beslutade den 19 mars 2015 att ge en särskild utredare i uppdrag att bl.a. analysera och föreslå **åtgärder för att alla ungdomar ska påbörja och fullfölja en gymnasieutbildning** (dir. 2015:31).
- **Tilläggsdirektiv 18 december 2015 analysera för- och nackdelar med ämnesbetyg** jämfört med kursbetyg och att utreda möjligheterna att införa ämnesbetyg i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan (dir. 2015:141)

Ämnesbetyg – betygen ska bättre spegla elevers kunskaper (Betänkande 2021/22:UbU7 Utbildningsutskottet) | Sveriges riksdag (riksdagen.se)

Betygsutredningen

Den 26 april 2018 beslutade regeringen att ge en särskild utredare i uppdrag att utreda och föreslå hur **ämnesbetyg** kan införas i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan samt **lämna förslag på andra justeringar i betygssystemet för alla skolformer.**

(gymnasieskola, gymnasiesärskola, kommunal vuxenutbildning (komvux) på gymnasial nivå och komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå)

Ändringar i skollagen

- Ny princip för betygsättning (*gäller sedan 1 juli 2022*)
- Kunskapskrav ersätts av betygskriterier (*gäller sedan 1 juli 2022*)
- Kursbetyg ersätts av ämnesbetyg (*gäller från 1 juli 2025*)

Läraren ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till betygskriterierna och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper.

Varför?

- Mer än 10 år sedan **ämnen, examensmål, programmål och programstrukturer** uppdaterades. Behöver vara relevanta för att passa framtidens studier och yrkesliv.
- Ny ämnen och uppdaterade ämnesplaner inom **teknik, hållbar utveckling och jämställdhet**

” Lärare och elever har det här bedömningsfokuset hela tiden i huvudet. Det leder till att misslyckande inte har den rollen som det bör ha, utan det uppstår i stället en koppling mellan misslyckande och summativ bedömning. Undervisningspraktiker har fått ge vika för bedömningspraktiker och det är förödande för svensk skola. Det får bland annat konsekvensen att elever inte är lika motiverade som innan”

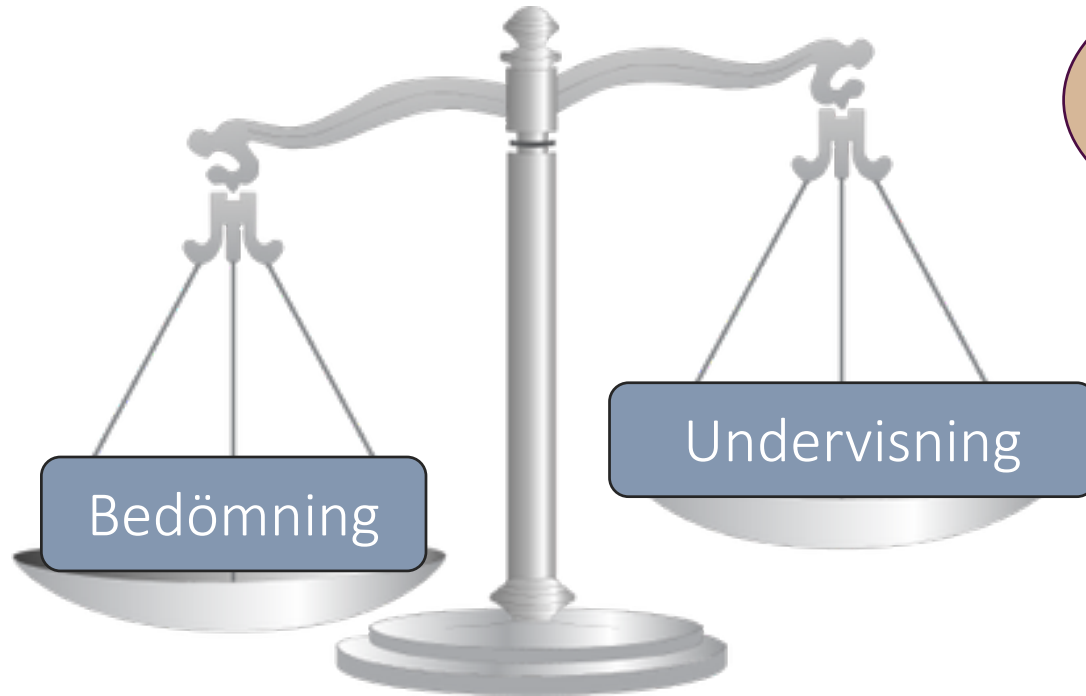
Agneta Gulz, professor i kognitionsvetenskap vid Lunds universitet

”I svensk kontext har dessa strategier och aktiviteter till stor del kommit att handla om att tydliggöra mål och kunskapskrav, samt att elever frekvent får ägna sig åt att bedöma kamrater och sig själva. Stort fokus har riktats mot att inte bara lärare utan också elever ska förstå kursplanernas olika texter, den röda tråden mellan syfte, centralt innehåll och kunskapskrav, samt vad värdeorden i kunskapskraven står för.

På så vis har elevers kontinuerliga klassrumsvardag blivit tämligen full av bedömningshandlingar och elever har gjorts ansvariga för att förstå sådant som traditionellt har varit lärarens ansvar att förstå. Kriterieefterlevnad har kommit att bli synonymt med lärande.”

Skolverket 2021 Att planera, bedöma och ge återkoppling

Varför?

Bevissjakt

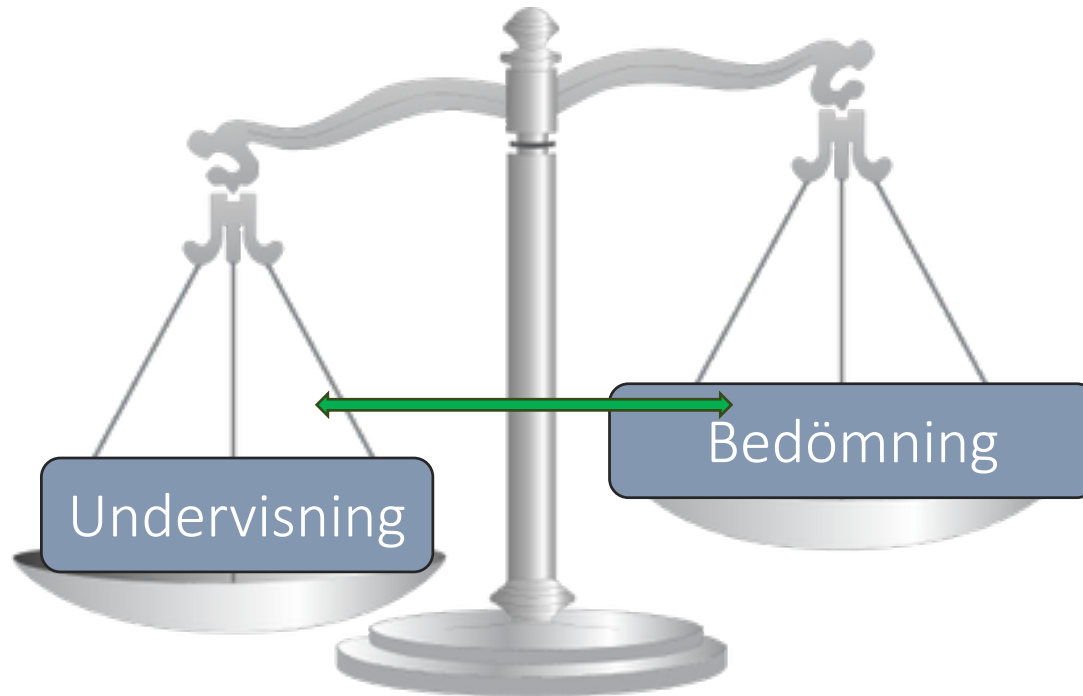
Stress

Baktung
skola

Matriser &
Mekanisk
avprickning

Varför?

Fördjupat
lärande över
tid

Skifta
fokus

Ökad
motivation

Rättvisa
betyg

Holistisk
bedömning

Minskad
stress och
betygsjakt

Ökad
flexibilitet

Stärker
professionen

Varför?

- Eleven ska få längre tid för att hinna fördjupa sig i ett ämne innan det slutliga betyget sätts.
- Läraren ges också bättre möjligheter att bedriva undervisning långsiktigt och utifrån en helhetssyn.
- Betyget kommer bättre än idag återspegla vad eleven kan i slutet av sina studier i ämnet.

[För dig som är skolchef eller rektor - Skolverket](#)

Förändringar

Gy25 medför förändringar i:

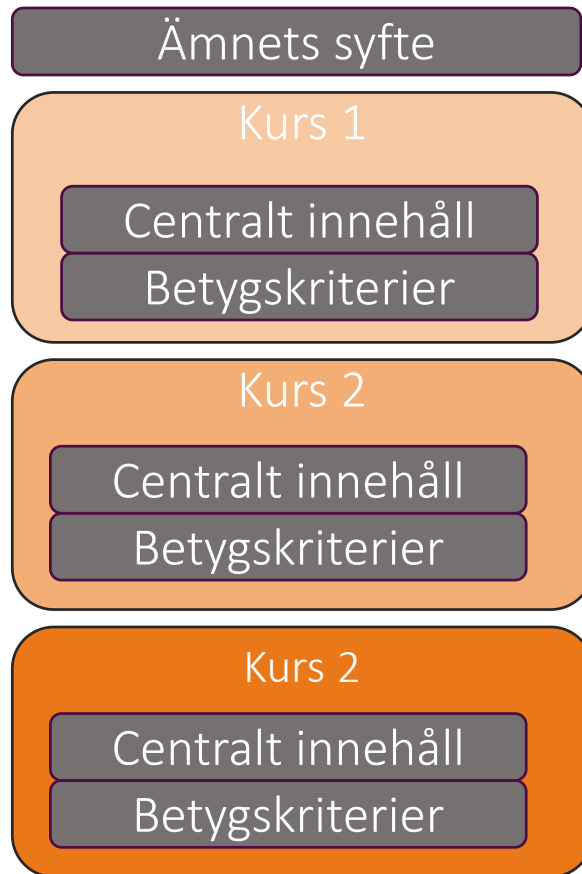
- Ämnesplaner
- Examensmål
- Programmål
- Programstruktur

Ämnesplaner

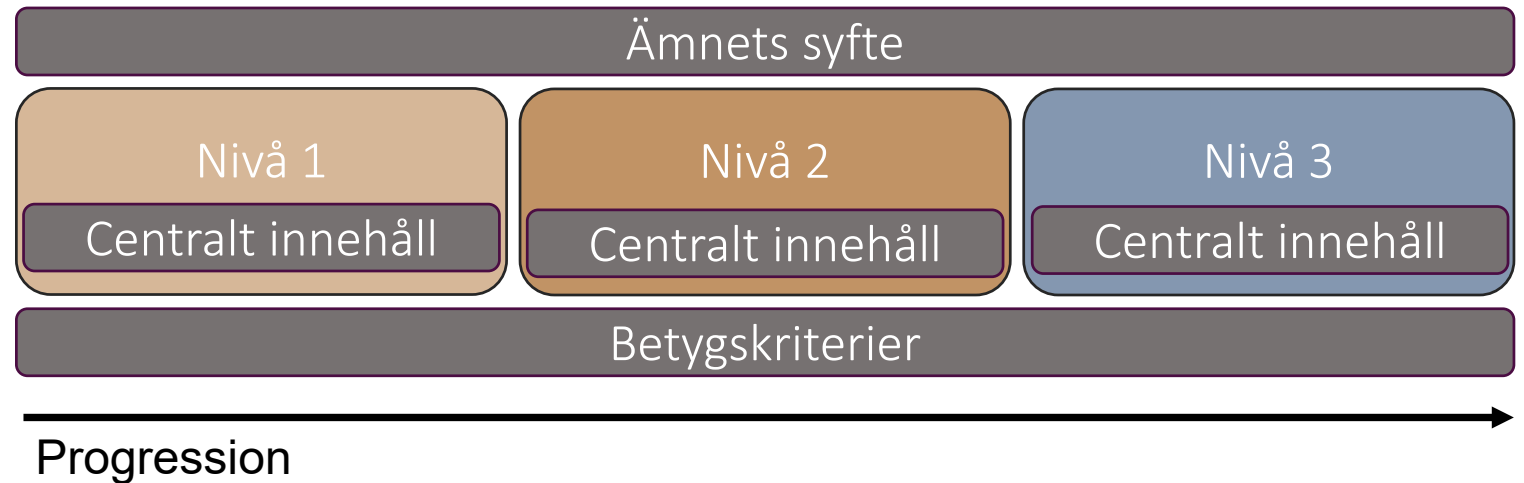
- **Nivåer i stället för dagens kurser.** Ett ämne kan ha en eller flera nivåer.
- **Undervisning under en längre sammanhållen period** innan det slutliga betyget sätts.
- Ämnen, examensmål, programmål och programstrukturer uppdateras för att **passa framtidens studier och yrkesliv.**

Ämnesplaner

Nuvarande

Gy25

Ändringar i skollagen 12 kap. 22 §

- Betyg ska sättas *i ämnen*.
- *Betyg ska sättas när ett ämne är avslutat.*
- *Om ett ämne består av flera nivåer ska betyg sättas efter varje avslutad nivå i ämnet.*
- *När ett godkänt betyg sätts på en högre nivå i ett ämne med flera nivåer ska betyget anses omfatta lägre nivåer i ämnet och ersätta betyg som har satts på sådana nivåer.*

Ändringar i skollagen 12 kap. 24 §

- Som betyg för godkända resultat *i ett ämne* ska någon av beteckningarna A, B, C, D eller E användas. Högsta betyg betecknas med A och lägsta betyg med E.
- Betyg för icke godkänt resultat betecknas med F.

Ändringar i skollagen 12 kap. 24 §

Vid betygssättningen ska läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper *på den aktuella nivån i ämnet* i förhållande till de betygskriterier som gäller för *ämnet som helhet* och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg.

Fördelar med ämnesbetyg

Fördelarna med ämnesbetyg inkluderar en mer **holistisk** bedömning av elevernas kunskaper, minskad stress och en bättre kontinuitet i lärandet.

Risker med ämnesbetyg

Riskerna innefattar svårigheter med **rättvis bedömning**, risk för **motivationsbrist hos elever**, och **utmaningar med övergången och implementeringen** av det nya betygssystemet.

Vad händer nu?

UHR arbetar intensivt med att förbereda införandet av ämnesbetygen i antagningssystemet.

- Inför övergången har UHR i uppdrag att ta fram föreskrifter för grundläggande och särskild behörighet, men också tillämpningar och anpassningar för antagningssystemet. Beslut väntas i slutet av 2024.

[Ämnesbetyg införs i gymnasieskolan hösten 2025 - UHR:s sidor för vägledare](#)

Många frågor just nu?

- En viktig fråga är exempelvis hur betyg från äldre betygssystem ska hanteras när sökande kompletterar med betyg i det nya systemet, exempelvis för behörighet eller för att höja betyget i en kurs.
- Meritvärderingen kommer att bli än mer komplicerad när de olika betygssystemen blandas i en och samma gymnasieexamen.
- De första blandbetygen kan utfärdas redan under hösten 2025 och kan alltså användas vid antagning till vårterminen 2026.

[Ämnesbetyg införs i gymnasieskolan hösten 2025 - UHR:s sidor för vägledare](#)

Många frågor just nu?

- Vilka behörighetskrav kommer gälla för högskoleutbildningar och hur påverkar det behörighetsgivande utbildningar?
- När kan vi räkna med att få studenter till behörighetsgivande utbildningar? ht 28 eller tidigare?
- När kommer läromedel anpassat för nya ämnesplaner att finnas tillgängliga?

Diskussion

- Vilka tankar dyker upp?
- Vika förändringar ser vi att vi kommer behöva göra?
- Vilka fördelar kommer Gy25 medföra?
- Vilka risker kan vi identifiera?
- Hur kan vi hjälpas åt att förbereda oss?

Vi håller oss uppdaterade på mer information under ht241

Tack!

Jessica Tidblom

jessica.tidblom@his.se

HÖGSKOLAN
I SKÖVDE